

Sätteid ja mõtteid planeerimisseadusest

1. Igaühel on õigus tutvuda kehtestatud planeeringuga. Planeeringute koostamine on avalik. **Avalikustamine on kohustuslik, et tagada huvitatud isikute kaasamine**, õigeaegne informeerimine ja võimalus kaitsta oma huvisid planeeringu koostamise käigus.
2. Planeerimisalase tegevuse korraldamine peab tagama huvitatud isikute huvide arvessevõtmise ja tasakaalustamise, mis on planeeringu kehtestamise oluliseks eelduseks.
3. **Igaüks võib teha planeeringu koostamise algatamise ettepaneku**, samas ei või eraõiguslik isik olla detailplaneeringu koostamise tellija looduskaitse ja muinsuskaitse alla võetud maa-aladel ega juhul, kui detailplaneeringu koostamine ei toimu vastavuses kehtestatud üldplaneeringuga või linnaosadega linnades vastavuses linnaosa kehtestatud üldplaneeringuga.
4. Planeeringu koostamist korraldav ministeerium, maavanem või kohalik omavalitsus on kohustatud tagama planeeringu koostamise käigus kogutud andmete ja materjalide säilimise **ning huvitatud isikutele kättesaadavuse**.
5. Üldplaneeringu ja detailplaneeringu koostamisse kaasatakse planeeritava maa-ala kinnisasjade omanikud ja elanikud ning teised huvitatud isikud. Planeeringut koostatakse koostöös planeeritava maa-ala kinnisasjade omanikega ning olemasolevate või kavandatavate tehnovõrkude omanikega või valdajatega, et tagada planeeritava maa-ala varustus tehnovõrkudega.
6. Planeeringu avaliku väljapaneku ajal peab maavalitsuse või kohaliku omavalitsuse töötaja jooksul olema **tagatud huvitatud isikute juurdepääs kõigile planeeringuga seotud materjalidele ja informatsioonile, mis on planeeringu koostamist korraldava maavalitsuse või kohaliku omavalitsuse käsutuses**. Koos planeeringuga pannakse avalikul väljapanekul välja planeeringule antud kooskõlastused ning planeeringu koostamist korraldava maavanema või kohaliku omavalitsuse seisukohad **kooskõlastustega esitatud ettepanekute ja vastuväidete kohta**.
7. Avaliku väljapaneku kestus on detailplaneeringutel 2 nädalat ja üldplaneeringutel 4 nädalat.
8. Kui avaliku väljapaneku käigus on detailplaneeringu kohta laekunud kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid, peab kohalik omavalitsus korraldama detailplaneeringu avaliku arutelu **ühe kuu jooksul** pärast avaliku väljapaneku lõppemist. Kohalik omavalitsus teatab detailplaneeringu avaliku arutelu toimumise aja ja koha vastavas ajalehes hiljemalt üks nädal enne avaliku arutelu toimumist. Kui planeeringu avalikul väljapanekul esitati planeeringu kohta kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid, avaldab planeeringu koostamist korraldav kohalik omavalitsus või maavanem informatsiooni avaliku väljapaneku ja avaliku arutelu tulemuste kohta vastavas ajalehes kahe nädala jooksul avaliku arutelu toimumise päevast arvates.
9. Detailplaneeringu koostamise lihtsustatud korra kohaselt võib olemasoleval hoonestusalal **kuni viie üksikelamu**, suvila või aiamaa krundi planeerimiseks võtta planeeritava krundi ja naaberkruntide omanike kooskõlastused. Samas ei laiene detailplaneeringu koostamise lihtsustatud kord muinsuskaitse või looduskaitse all olevatele maa-aladele ja ehitistele.
10. Planeeringu kehtestamise otsuse vaidlustamiseks on igal isikul õigus **ühe kuu jooksul**, arvates päevast, millal isik sai teada või pidi teada saada planeeringu kehtestamisest, pöörduda kohtusse, kui ta leiab, et see otsus on vastuolus seaduse või muu õigusaktiga või selle otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi. Iga isik võib teha üldplaneeringu või detailplaneeringu kehtestajale ettepaneku kehtestatud planeeringu kooskõlla viimiseks seaduse või muu õigusaktiga kui ta leiab, et kehtestatud planeering sisaldab vastuolu seaduse või muu õigusaktiga.